

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Туризм»**

другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 «Туризм»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
Кваліфікація: магістр з туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ / В.В.Стибель/
(протокол № _____ від « _____ » _____ 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1.09.2020 р.

Ректор _____ / В.В.Стибель/
(наказ № _____ від « _____ » _____ 2020 р.)

**Лист погодження
освітньо-професійної програми**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Кваліфікація	Магістр з туризму

РОЗРОБЛЕНО І СХВАЛЕНО

Навчально-методичною комісією спеціальності 242 «Туризм»
Протокол № ____
від «__» _____ 2020 р.
Голова навчально-методичної комісії спеціальності
_____ Л.П.Кушнір

РЕКОМЕНДОВАНО

Навчально-методичною радою факультету економіки та менеджменту
Протокол № ____
від «__» _____ 2020 р.
Голова навчально-методичної ради факультету
_____ С.І.Поперечний

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету економіки та менеджменту
Протокол № ____
від «__» _____ 2020 р.
Голова вченої ради факультету
_____ О.Я.Гримак

**ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ**

професор, професор кафедри історії України, економічної теорії та туризму
_____ В.В.Липчук
від «__» _____ 2020 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького
_____ І.В. Двильюк
«__» _____ 2020 р.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів - роботодавців (за наявності):

№	ППП	Місце праці	Посада	Шлях до рецензії, відгуків на сайті університету
1.				https://lvet.edu.ua/...
2.				
3.				

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів - випускників (за наявності):

№	ППП	Місце праці	Посада, виконувана робота (за умови працевлаштування)	Шлях до рецензії, відгуків на сайті університету
1.				https://lvet.edu.ua/...
2.				
3.				

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма підготовки магістрів зі спеціальності **242 "Туризм"** галузі знань **24 "Сфера обслуговування"** розроблена на основі компетентнісного підходу з урахуванням досвіду підготовки фахівців-туризмознавців.

Розробники програми:

Липчук В.В. – гарант освітньо-професійної програми, професор кафедри історії України, економічної теорії та туризму;

Кушнір Л. П. – голова НМК спеціальності «Туризм», завідувач кафедри історії України, економічної теорії та туризму;

Гримак О.Я. – декан факультету економіки та менеджменту, доцент кафедри історії України, економічної теорії та туризму;

Войтович Н.М. – доцент кафедри історії України, економічної теорії та туризму.

1. Профіль освітньої програми «Туризм» за спеціальністю 242 "Туризм"

1. Загальна інформація	
<i>Вищий навчальний заклад та структурний підрозділ</i>	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, факультет економіки та менеджменту, кафедра історії України, економічної теорії та туризму
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Магістр
<i>Тип диплому</i>	Диплом магістра, одиничний
<i>Галузь знань</i>	24 "Сфера обслуговування"
<i>Спеціальність</i>	242 – «Туризм»
<i>Кваліфікація</i>	Магістр з туризму
<i>Обсяг програми</i>	90 кредитів (1 рік 4 місяці)
<i>Організація, що здійснює акредитацію</i>	Акредитаційна комісія України
<i>Період акредитації</i>	2019-2024 Номер свідоцтва???
<i>Рівень програми</i>	НРК України – 7 рівень, EQ-ЕНЕА – другий цикл, EQFLLL – 7 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Вступні іспити з іноземної мови (у формі ЗНО) та фаху. Інші вимоги визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму відповідного року вступу магістра.
<i>Мова викладання</i>	Українська мова
<i>Рівень вищої освіти</i>	Другий (магістерський) рівень
<i>Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://vet.edu.ua/navchalna-robota/osvitni-prohramy.html
2. Мета освітньої програми	
Підготовка магістрів з туризму, які володіють належними компетентностями, необхідними для провадження туристичної діяльності, а також здатні вирішувати управлінські та науково-дослідні завдання.	
3. Характеристика програми	
<i>Предметна область, напрям</i>	24 Сфера обслуговування 242 Туризм
<i>Фокус програми</i>	Загальна програма «Туризм». Акцент робиться на здобутті навичок та знань в сфері туристично-рекреаційного бізнесу, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання (магістерські професійні та наукові програми). Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення туристичної діяльності та особливості обслуговування туристів з урахуванням екологічного чинника.
<i>Орієнтація програми</i>	Програма професійна прикладна; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері туризму та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
<i>Особливості програми</i>	Програма розвиває перспективи практичного опанування навичок туристичної діяльності, вказує орієнтири сучасного розвитку сфери обслуговування туристичної галузі. Виконується в активному дослідницькому середовищі. Окремі модулі

	програми можуть викладатися англійською мовою.
4. Придатність випускників до працевлаштування та продовження навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	<p>3414 Фахівець з туристичного обслуговування 3414 Організатор подорожей (екскурсій) 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець із розвитку сільського туризму 3340 Інструктор-методист з туризму 3439 Інструктор з туризму 2482.1 Фахівець із гостинності (готелі, туристичні комплекси та ін.) 2481.1 Науковий співробітник (туризмологія, екскурсознавство) 2481.2 Туризмознавець, екскурсознавець 2483.1 Науковий співробітник, співробітник-консультант (рекреалогія) 23.10 Викладач закладу вищої освіти</p>
<i>Подальше навчання</i>	<p>Можливість навчання за програми: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL. Продовження навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем; отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації; академічної мобільності</p>
5. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, інтегроване. Форма проведення занять: лекції, семінари, практичні заняття, консультації, тренінги, самостійна робота студентів, дослідницько-аналітична практика.
<i>Оцінювання</i>	<p>Усне та письмове опитування; тестовий контроль; презентація наукових робіт; захист дипломної роботи; заліки, екзамени. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - оцінювання відбувається за національною 4-х бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 100-бальною та шкалою ЕКТС (А, В, С, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.</p>
6. Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі туристично-рекреаційної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
<i>Загальні компетентності</i>	<p>Здатність до комунікаційної взаємодії в туристичній сфері. (31) Здатність працювати в колективі, керувати людьми та підкорятися. (32) Здатність до використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних і прикладних завдань, що постають перед фахівцями туристичної галузі. (33) Здатність працювати з інформацією із використанням новітніх інформаційних технологій. (34) Здатність визначити наявність проблеми, аналізувати та вирішувати її, обґрунтовувати управлінські рішення та забезпечувати їх правомочність. (35) Здатність збирати та аналізувати дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують діяльність суб'єктів господарювання (36) Здатність професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення атрактивності туристичних ресурсів та оцінки</p>

	туристичного потенціалу країн і регіонів на предмет розвитку спеціальних видів туризму. (З7)
<i>Фахові компетентності</i>	<p>Здатність до ефективних комунікацій та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. (Ф1)</p> <p>Здатність аналізувати діяльність туристичної фірми та її структурних підрозділів за певний період, користуючись плановою і звітною документацією, статистичними показниками, стандартними методиками й аналітичним інструментарієм. (Ф2)</p> <p>Здатність до застосування інноваційних технологій у туристичній діяльності.</p> <p>Здатність знаходити та оцінювати нові ринкові можливості створення та пропозиції нових туристичних продуктів. (Ф3)</p> <p>Здатність розрахувати та оцінити витрати з організації діяльності підприємств туристичної галузі. (Ф4)</p> <p>Здатність керувати колективом на підприємствах туристичної індустрії. (Ф5)</p> <p>Здатність до ефективного спілкування із споживачами туристичного продукту. (Ф6)</p> <p>Здатність до використання комплексу заходів, спрямованих на підвищення якості надання туристичних послуг та поліпшення роботи всіх підприємств сфери туризму. (Ф7)</p> <p>Здатність використовувати економічні методи господарювання в туристичній діяльності. (Ф8)</p> <p>Здатність до організації принципово нової форми рекреаційної діяльності, орієнтованої на пізнання природи, мінімізацію шкоди довкіллю та підтримку етнокультури. (Ф9)</p> <p>Здатність до реалізації проектів у туристичній індустрії. (Ф10)</p>

7. Програмі результати навчання

Р 1. Знати основні віхи географічного пізнання світу; організаційні форми гостинності на різних етапах історичного розвитку людства; причини та напрямки мандрівництва у часи античності, середньовіччя та новий час; історичні періоди розвитку туризму у світі та Україні. Вміти аналізувати особливості, завдання, функції, часові особливості розвитку туризму як сфери економічної діяльності суспільства; використовувати набуті знання для визначення особливостей розвитку туризму і подорожей в певних регіонах світу та на їх основі визначати сучасні тенденції туризму.

Р 2. Знати теоретико-методологічні засади географії туризму, особливості методології та методики проведення географічних досліджень у сфері туризму, туристичного ресурсознавства та застосуванні регіонального підходу до географічної характеристики природних та культурно-історичних ресурсів туризму.

Р 3. Уміти визначати туристичну привабливість природних, культурно-історичних ресурсів та оцінювати якісні і кількісні характеристики ресурсів туризму і використовувати її в практичній роботі щодо формування конкурентоспроможного туристичного продукту та підвищення якості туристичного обслуговування споживачів.

Р 4. Знати теоретичні та методологічні основи туристичного маркетингу, системного підходу до маркетингу туристичного підприємства, організації та здійснення маркетингових досліджень туристичних ринків, сегментування туристичного ринку та вибору цільових сегментів, розроблення комплексу маркетингових заходів з товарної, цінової, комунікаційної політик в туризмі, стратегічного планування, впровадження та контролю програм маркетингу в туризмі. Уміти діагностувати стан маркетингового середовища туристичних підприємств і організацій та тенденції розвитку туристичного ринку, досліджувати конкурентів та попит потенційних споживачів туристичних послуг та існуючих пропозицій, використовуючи методи моніторингу ринку туристичних послуг.

Р 5. Вміти використовувати програмне забезпечення сучасних інформаційних систем та технологій в управлінні туристичним підприємствами.

Р 6. Знати законодавчі акти у сфері туризму, правові засади та форми функціонування туристичного підприємства з урахуванням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг. Уміти контролювати дотримання правових норм та чинного законодавства щодо здійснення туристичної діяльності, використовувати відповідні нормативні і правові документи та обґрунтовувати шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання туристичної діяльності.

Р 7. Знати принципи роботи підприємств туризму; особливостей аналізу фінансово-економічної діяльності підприємств туризму для прийняття рішень щодо визначення стану і перспектив організації роботи підприємств туризму в умовах ринкових відносин.

Р 8. Вміти аналізувати існуючі туристичні можливості підприємств і територій України щодо надання

різних видів туристських послуг, а також визначати обсяги прибутків, їх розподіл і використання, використовуючи методики ситуаційного аналізу макро- і мікросередовища, враховуючи обсяги надання послуг та чинники, що впливають на економічний стан туристичної фірми.

Р 9. Знати основні функції суб'єктів туристського ринку; механізм його функціонування; види, характеристика і особливості туристського продукту; фактори, що впливають на виникнення, характер та поведінкові особливості споживача; основні типи споживачів туристських послуг; етапи організації світового туризму; структурні рівні організації туризму.

Р 10. Вміти складати перспективні програми турів з метою подальшої апробації їх на ринку та виявлення рівня відповідності запитам туристів, застосовуючи методики планування та впровадження нового турпродукту; визначати можливості зарубіжних партнерів щодо розробки турів; укладати угоди з зарубіжними споживачами, використовуючи результати досліджень світового ринку послуг; прогнозувати обсяг і асортимент туристських послуг за умови залучення нових споживачів, використовуючи методи прогнозування попиту та інтенсивність туристських потоків.

Р 11. Знати місце і роль галузі туризму в стратегії сталого розвитку території, види екологізбалансованого туризму, особливості туристичної діяльності на природно-заповідних територіях, потенціал використання енергозберігаючих та екологічно чистих технологій в туркомплексах.

Р 12. Вміти оцінювати еколого-економічний стан території для планування туристичної діяльності та визначати вплив на навколишнє середовище інвестиційних проектів в галузі туризму.

Р 13. Знати існуючі класифікації видів туристичної діяльності, основи організації туристичного бізнесу та світові тренди розвитку туристичної індустрії. Вміти проводити комплексний аналіз потенціалу регіону з метою розробки різних туристичних продуктів в різних видах туризму.

Р 14. Знати технології обов'язкового страхування туристів на підставі нормативно-правової бази з питань страхування та особливостей страхування майна і життя в Україні та за кордоном. Уміти визначати ризики та забезпечувати безпеку туристичних подорожей.

Р 15. Знати поняття стандартизації, сертифікації та ліцензування; напрями державного регулювання туристичної галузі; порядок оформлення ліцензій на надання туристичних послуг; законодавчі документи з питань ліцензування та сертифікації туристичних послуг; основи безпеки туристичного обслуговування; види санкцій за недотримання стандартів туристичного обслуговування.

Р 16. Знати головні положення туризмології і формати екологічних турів для різних цільових груп; методологію та методику екскурсійної справи; географію екологічного туризму; різноманіття видів і форм екотуризму; типи туристичного природокористування; сучасні комп'ютерні технології щодо складання комплексних карт.

Вміти використовувати методи формування екологічно коректного туристичного маршруту в різноманітних рекреаційних ландшафтах регіонів України; підготувати та організувати основні варіанти тематичних турів в сфері екологічної освіти і виховання; планувати і розробляти природознавчі екскурсії для екологічних стежок; візуально визначати ступінь рекреаційного навантаження на ландшафти; обирати оптимальні способи оптимізації взаємовідносин різних форм туризму з довкіллям; працювати з тематичними картами. Знати технології складання турпаку (розміщення, харчування, трансфер, додаткові послуги) та формування різних видів турів за призначенням, насиченням заходами (комплектністю), тривалістю, формою туристичного обслуговування, видом траси маршруту, віком подорожуючих та надання певних переваг, наявними місцевими ресурсами тощо.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Кадрове забезпечення</i>	Усі науково–педагогічні працівники, задіяні до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та вчені звання. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування
<i>Матеріально – технічне забезпечення</i>	Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, повне забезпечення гуртожитками відповідно до потреби, забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів, соціальна інфраструктура, що включає спортивний комплекс, пункти харчування, медпункт, базу відпочинку; центр туристичних послуг
<i>Інформаційне та навчально – методичне забезпечення</i>	Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до джерел Internet, авторські розробки професорсько-викладацького складу, дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик

9. Академічна мобільність

<i>Національна кредитна мобільність</i>	На основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького та вищими навчальними закладами України. Підготовка магістрів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин. Можливість переведення та зарахування кредитів для студентів інших закладів вищої освіти
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	На основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького та зарубіжними вищими навчальними закладами. Взаємозамінність залікових кредитів
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Можливе після вивчення курсу української мови

2. Перелік компонент та структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

2.1. Перелік компонент ОП

№	Компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, магістерська робота)	Обсяг кредитів	Форма підсумк. контролю
		ECTS	
Обов'язкові компоненти (ОК)		66 (73,4%)	
1.	Соціальна відповідальність в туристичному бізнесі	4	Екзамен
2.	Інноваційні технології в туризмі	4	Екзамен
3.	Маркетингові комунікації в туризмі	4	Екзамен
4.	Туристична картографія	4	Екзамен
5.	Управління якістю туристичних послуг	4	Екзамен
6.	Економіка ресторанного та готельного бізнесу	4	Екзамен
7.	Діловий туризм	4	Екзамен
8.	Бізнес-планування туристичної діяльності	5	Екзамен, Курсова робота
9.	Рекреаційні комплекси світу	3	Залік
10.	Прикладні наукові дослідження	3	Залік
11.	Управління проектами в туризмі	4	Екзамен
12.	Туристична політика	3	Залік
13.	Міжнародний туризм	4	Екзамен
14.	Організація діяльності туристичних дестинацій	4	Екзамен
	Стажування з фаху	6	Захист звіту
	Підготовка та захист магістерської роботи (проектування)	6	Захист роботи
Вибіркові компоненти (ВК)*		24 (26,6%)	
1	Дисципліна 1.	3	Залік
2.	Дисципліна 2.	3	Залік
3.	Дисципліна 3.	3	Залік
4.	Дисципліна 4.	3	Залік
5.	Дисципліна 5.	3	Залік
6.	Дисципліна 6.	3	Залік
7.	Дисципліна 7.	3	Залік
8.	Дисципліна 8.	3	Залік
Загальний обсяг освітньої програми		90	

*ВК – вибірковий компонент ОП. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр

OK 1

OK 2

OK 3

OK 4

BK 1

BK 2

BK 3

BK 4

2 семестр

OK 5

OK 6

OK 7

OK 8

OK 9

BK 5

BK 6

BK 7

3 семестр

OK 10

OK 11

OK 12

OK 13

OK 14

BK 8

Стажування з фаху

Магістерська робота (проектування)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Туризм» за спеціальністю 242 "Туризм" проводиться у формі захисту магістерської роботи (проектування) та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр з туризму.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

№	Компоненти	Інтегральна	Загальні							Фахові									
			З ₁	З ₂	З ₃	З ₄	З ₅	З ₆	З ₇	Ф ₁	Ф ₂	Ф ₃	Ф ₄	Ф ₅	Ф ₆	Ф ₇	Ф ₈	Ф ₉	Ф ₁₀
1	OK 1	+	+				+							+	+				
2	OK 2	+	+		+	+		+		+	+		+						+
3	OK 3	+	+	+						+									+
4	OK 4	+							+			+						+	
5	OK 5	+	+						+			+							
6	OK 6	+	+	+			+				+				+	+			+
7	OK 7	+	+				+				+	+				+			
8	OK 8	+	+	+	+			+		+	+		+				+		
9	OK 9	+				+				+		+						+	
10	OK 10	+	+					+	+							+			
11	OK 11	+							+									+	
12	OK 12	+	+	+					+	+		+							
13	OK 13	+	+	+			+									+			
14	OK 14	+							+		+	+			+	+			

5. Матриця відповідності програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми

№	Компоненти	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	P ₅	P ₆	P ₇	P ₈	P ₉	P ₁₀	P ₁₁	P ₁₂	P ₁₃	P ₁₄	P ₁₅	P ₁₆
1	OK 1										+	+					
2	OK 2		+		+				+								
3	OK 3					+			+		+			+			
4	OK 4	+	+	+								+					+
5	OK 5	+		+													+
6	OK 6						+		+	+						+	
7	OK 7				+				+							+	
8	OK 8				+	+	+	+	+		+			+			
9	OK 9					+					+						
10	OK 10	+								+	+			+	+	+	
11	OK 11	+	+									+					+
12	OK 12					+											
13	OK 13				+	+			+					+		+	
14	OK 14			+	+				+	+	+			+		+	+

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards_and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED -F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів// [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон "Про вищу освіту"// [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266// [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
7. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
8. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 №1151.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
9. Національний глосарій 2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempusoffice.pdf.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ», – К.: 2010.
11. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
12. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.